

Večernik

Leto II. (IX.), številka 239

Maribor, petek 19. oktobra 1928

»JUTRA«

Izhaja razum nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nasprotnikovo orožje

Izkoriščanje nasprotnikovih slabih strani je samoobsebi umeven način ali celo bistven del vsakega boja. Ob najstrožjem izvajanju tega načina je boj še vedno lahko časten na vsej črti. Drugače je pa, če nasprotnik nasprotniku podtika svoje lastne napake ter iz njih z lažjo, sleparijo in zlobo kuje svoje orožje. V takem slučaju ima človek pred seboj brezčastnega zavratneža in ne moža — nasprotnika.

To, za človeštvo od vseh vekov veljavno naziranje velja tudi za politične boje. Pri nas so politični boji sedaj na višku. Dva tabora sta: na eni strani samovolja, nasilje in sebičnost, na drugi pa zahteva svobode, pravice in enakosti, na eni strani hegemonisti, na drugi KDK.

Hegemonisti delajo škodo narodu in državi ne samo iz svoje samopašnosti in skrajne pohlepnosti, temveč tudi radi tega, da bi torišče političnega boja, ki se je razvil, takorekoč — podminirali. Vse, kar sami storijo, kar kdo drugi niti storiti ni mogel, podtikajo zlobno in cinično svojim nasprotnikom.

Najgrši način boja se v nekaterih slučajih kaže silno nazorno. Evo, primera! Namestnik ali pomožnik orožniškega komandanta v Beogradu podpolkovnik Geroč je prišel slučajno pod obtožbo kot strašni vojni zločinec. Kdo je odgovoren za njegovo kariero od stotnika avstrijske okupacijske čete, ki je streljala 1. 1916 in 17 po Srbiji nedolžne kmete in celo ženske, do podpolkovnika na čelu SHS žandarmerije?

Da so vsa važnejša mesta v vojski ravno tako kakor v diplomaciji izključna domena gotovih beograjskih krogov, je splošno znano. Na prigovarjanje, da to ni v redu, so v Beogradu celo že večkrat kategorično odgovorili, da mora tako biti, sedaj naj bi pa imeli Geroča na vesti »gotovi visoki hrvatski politiki« ali kratkoma opozicijski prečani.

Za cinično podtikanje si režim najme vedno kak list. V tem slučaju vrši službo beograjsko »Vreme«. Tako mimogrede se med opisovanjem nekdanjih zločincev plete pomislek na prečane. Rečimo: Ob vseh strašnih obtožbah je pa Geroč zelo samozavesten, najbrž se zanaša na nekatere politične osebnosti iz Zagreba... Drugič se položi še kaj hujšega v usta kake priče, n. pr. takole, kakor je stalo v zadnji številki »Vreme-na«: »Čudim se samo, kdo je tega človeka priporočil za sprejem v našo vojsko. Trdi se, da se iz zapora išče pomoč gotovih važnih politikov iz Zagreba, da bi ga rešili. Javnost naj si to dobro zapomni...«

To čitajo srbski seljaki in meščani in v kolikor imajo preveč zaupanja v tiska no besedo svojega lista, toliko imajo pre malo vpogleda v delovanje svojih voditeljev in premalo razumevanja za vse to, kar so nam dale tolike izkušnje. Zločinski sejalec najde vedno tla za svojo setev nezaujanja in mržnje.

Kadarkoli se v Beogradu razkrinka kot zločinec, ki je prišel do visokega mesta edinole po volji glavnih činiteljev režima, vedno se v opise njegovega početja vpletajo sumničena političnih nasprotnikov. Če ni drugega se pa napiše: »V zadnjem času se je večkrat mudil v Zagrebu.«

Razume se, da so pred ljudstvom vsega krivi prečanski ministri. Radikali so sklepali vladne zveze z SDS in HSS, da imajo na koga odvaliti vso odgovor-

Nov udarec za vlado

TAJNA SPOMENICA NARODNE ODBRANE KRALJU. DOVOLJ JE SPLETK ODLOČITI SE MORA.

Samostojni akciji Miloša Savčiča se je pridružila sedaj še akcija Narodne odbrane. Takim akcijam se sicer ne sme bogzna koliko zaupati, pomembne so pa že vsled tega, ker jasno izražajo, da je delovanje sedanjega režima skrajno škodljivo za državo in da je treba takoj najti pot izhoda iz te nevarne politične atmosfere. Narodna odbrana, kateri predseduje vojvoda Stepa Stepanović, je poslala kralju sledečo spomenico, ki je kljub tajnosti prišla v javnost:

»Trije meseci so minili od nesrečnega junijskega dogodka. V tej dobi so se razvijali odnosi v državi tako, da je škoda vsak dan očitnejša, ker se ni že prej našel pravi izhod. Razvoj in njegovi sadovi zadostujejo vsakemu dobremu rodoljubu za ugotovitev, da je vsako zavlačevanje latentne krize, ki razjeda narodni in državni organizem, lahko misleno žrtvovanje narodnih interesov.

Faktorji, ki lahko vplivajo na politično strankarski spor Beograda in Zagreba, so dolžni, da store to hitro, da pride narodno življenje iz zagate. Kako dolgo naj še traja to prerekanje, ko pravijo eni: »Odstranite vlado in dajte volitve, da se zamoremo razgovoriti.« drugi: »Povejte, kaj hočete, da se umakne vlada in razpišejo volitve.«; kako dolgo se bomo še premikali v tem krogu?! Kako dolgo bomo še iz tega kroga gledali zastonj materialnega in kulturnega življenja ter naraščanje zaprek, mržnje in zahtev nezadovoljnih do blaznih in nevarnih obsegov? Odločitev mora pasti. Ta odločitev pa ne sme biti produkt malenkostnih dogodkov in političnega mešetarstva.

Taktiziranje za razcep opozicije ter ločitev Srbov in Hrvatov mora prenehati. Kajti če bi prišlo do ločitve, bi imelo to nepričakovane posledice za interes države in naroda. Potrebne so moške od-

ločitve za veliko narodno bodočnost. Pri teh odločitvah ne more biti kapitulacij, kajti kdor dela za velike interese naroda in države, ne sme smatrati, da je kapituliral.«

Za pravo pot do razčiščenja smatra Narodna Odbrana sledeče:

»Sestava vlade ljudi splošnega zaupanja, da se izvedejo volitve in ustvari platforma za nov kontakt političnih faktorjev.

Narodna Odbrana ve, da bi se današnja kriza dala razbiti tudi z nasilnimi sredstvi, ve pa tudi to, da bi se nerešena vprašanja ponovno pojavila in sicer najbrž še silnejše ter da bi zahtevala še radikalnejšo rešitev. Pri tem je pa ob takih razmerah nemogoče razvijanje države in naroda.

Takoj se je treba odločiti. Misli na poostrene zahteve po volitvah ne smejo plašiti. Po volitvah, ko bo dana možnost dela v novi skupščini, se bodo začeli razgovori in pogajanja. Vsak bo moral pokazati, kaj hoče in nerazumne zahteve bodo dale reakcije.

K nagli odločitvi kličejo resni časi. Nevarnost trka na vrata. V današnji negotovosti se je razmajala vsa družabnost. Negotovost — spomnimo se na zlo glasno historijo Kerenskega — izpodjedda in podzeme struje izpodkopavajo temelje našega državnega in narodnega bilstva.

Težka odgovornost bo palda na one, ki bi po svoji poziciji morali, a niso hoteli in znali najti v sebi velike ljubezni za skupnost in za delo brez malenkostnih interesov nasprotniških struj, da bi na križišču našli pot v novo življenje.«

Ta spomenica je bila podpisana že 28. septembra. Vlada jo je — kakor vidimo — briskirala.

Možnost vlade gospodarskih strokovnjakov

MILOŠ SAVČIČ NADALJUJE SVOJO AKCIJO. — DANES JE KONFERIRAL Z ACO STANOJEVIČEM IN GUVERNERJEM NARODNE BANKE, IGNACIJEM BAJLONIEM. — ACA STANOJEVIČ ZA SPORAZUM S HRVATI.

BEograd, 19. oktobra. V hotelu »Paris« se je vršil danes dopoldne sestanek Miloša Savčiča s predsednikom radikalne stranke Aco Stanojevičem, ki je prispel sinoči v Beograd. Podrobnosti o razgovoru med obema še niso znane, zatrjuje pa se, da je Aca Stanojevič dal Savčiču zagotovilo, da radikalna stranka iskreno želi sporazum s Kmečko-demokratsko koalicijo ter da bo on s svoje strani storil vse, da pride čimprej do stikov z njo.

Po sestanku z Aco Stanojevičem je odšel Miloš Savčič v Narodno banko h guvernerju Bajloniju. V političnih krogih se je danes zatrjevalo, da dela Miloš Savčič na to, da bi se sestavila vlada gospodarskih strokovnjakov, njegovo akcijo pa z vsemi moč-

mi podpira guverner Narodne banke, Ignacij Bajloni, ki ima že več dni konference s predstavniki raznih beograjskih gospodarskih organizacij. Prihodnji teden odpotuje Bajloni še v Zagreb in Ljubljano, da se informira tudi o razpoloženju tamkajšnjih gospodarskih krogov.

Narodna skupščina

BEograd, 19. oktober. Na današnji seji narodne skupščine je na dnevnem redu 44 pritožb in prošelj, ki jih bo vladna večina naglo rešila, ker gre večinoma za koncesije režimovcem. Po ratifikaciji trgovinskih pogodb, ki so bile te dni predložene, bo izredno zasedanje narodne skupščine s kraljevim ukazom zaključeno in

je vedno le zahtevala in tudi dobila gotovo guvernersko oblast v Sloveniji. Od 20. junija pa veže krivda strašnega zločina vse režimovce v enega samega zavratnega in nemoralnega protivnika.

otvorjeno jutri novo redno zasedanje. Jutri bo izvršena volitev predsedstva, nakar bo skupščina odgodena do 3. novembra.

Na današnji dopoldanski seji se je vršila najprej razprava o nujnem predlogu posl. Kokanovića, da naj se vse doslej še nerešene interpelacije, resolucije in predlogi, ki so bili vloženi tekom sedanjega zasedanja, prenesejo na novo zasedanje, ne da bi jih bilo treba obnavljati. Kokanović je pri tej priliki vehementno napadal vlado, očitajoč ji lenuharjenje. Zlasti je žigosal postopanje dr. Korošca, ki se je postavljal kot nekak vzor politika, v resnici pa je še mnogo slabši kakor vsi dosedanji ministrski predsedniki, ker ne samo, da ne odgovarja na stavljenja vprašanja, marveč tudi ne drži dane besede. Med vladno večino in zemljoradniki je prišlo pri tej priliki ponovno do ostrega prerekanja, tako da narodna skupščina opoldne sploh še ni prišla na dnevni red in se bo seja nadaljevala še popoldne.

Popoldne se bo vršila seja radikalnega poslanskega kluba, ki bo določil kandidata za skupščinskega predsednika. V zvezi s tem se je vršil dopoldne med Vukičevićem in Aco Stanojevičem sestanek, na katerem je bil med obema politikoma dosežen sporazum, po katerem bo izvoljen za predsednika skupščine Ilija Mihajlovič, čegar kandidaturi so naklonjeni tako pristaši glavnega odbora kakor tudi prijatelji Velje Vukičevića.

Odklonjeno povabilo češkega parlamenta

ZAGREB, 19. oktobra. Izvršni odbor Kmečko-demokratske koalicije je na svoji današnji seji razpravljal o povabilu češkoslovaškega parlamenta k udeležbi na zasedanje parlamentarnega odbora za kulturno zблиžanje s Češkoslovaško. Soglasno je bilo sklenjeno, da se povabilo odkloni z utemeljitvijo, da Kmečko-demokratska koalicija ne more sodelovati s predstavnikoma režima, ki ima na vesti umor hrvatskih poslancev.

Painleve na Dunaju

DUNAJ, 19. oktobra. Bivši francoski ministrski predsednik in sedanji vojni minister Painleve je prispel danes na Dunaj. Na kolodvoru ga je sprejel francoski poslanik z vsem poslaniškim osebjem ter odposlanec avstrijskega zveznega kancelarja. Painleve ostane na Dunaju par dni, nakar odpotuje v Prago.

Tragedija madžarske boljše vikinje

BUDIMPEŠTA, 19. oktobra. Gospa Mandl, vdova po bivšem direktorju madžarskih državnih železnic, je dobila obvestilo, da je bila pred 14 dnevi v Moskvi justifikirana njena hčerka. Kot navdušena organizatorica komunistične stranke je odpotovala pred enim letom v Moskvo. Nedavno je bila pozvana radi osumljenja, da je izdajala boljševiške tajnosti, k zaslišanju, nakar je bila obsojena na smrt in takoj ustreljena.

Čarovnik.

»Gospod doktor, kako bi rekli možu, ki se skriva za ženinim krilom?«
»Čarovnik, gospa!«

Po rebrih Tinjske gore

Veliki vrh, tudi Župnik ali celo Fajmošter med domačim ljudstvom imenovan, je s svojimi 1347 m višine eden izmed najvišjih vršcev v vsem vzhodnem delu Pohorja. Toda od glavne prometne žile, ki gre od vzhoda proti zapadu po gorskem grebenu, je celih 5 km oddaljen. Ni čuda, da je zato širšemu krogu pohorskih obiskovalcev do cela neznan, dasi je pot nanj bodisi od Beigotta (1000 m) ali pa iz Slov. Bistrice zelo lahka in prijetna ter razgled, ki ga nudi na vse strani, širši, obsežnejši in imponantnejši nego na katerikoli drugi razgledni točki v njegovi bližini. Pod njegovim vrhom se iz njegove stožčaste gomote odcepi v višini 1300 m, torej približno v višini ljubeljskega prelaza, širok, stranški hrbet, ves gosto pošumljen, ki se znižuje in vleče sprva v vzhodni smeri in potem zaokrene proti jugovzhodu, dokler v okolici Slov. Bistrice v mnogih panogami, hribčki in vinskih gorici ne izgine v Ptujskem polju. To je znamenita, toda žalibog le malo znana Tinjska gora, tako imenovana po župniji in vasi Tinje na Pohorju.

Staroslovska in staroslovska beseda »Tyn« pomeni ograjen prostor. Kdor še ni videl slovenske cerkve, okoli in okoli ograjene z močnim zidom, kakor je posebno lepo obzidana zlasti cerkev Sv. Duha na Ostrmem vrhu, ta si naj ogleda cerkev sv. Urha na Tinju. Zanimivo je, da je naselbina ohranila svoje pristno slovensko ime in da ga ni zamenjala z imenom svetnika, ki mu je posvečena stara cerkev. Sicer so pa sv. Urhu pol ure hoda nad vasjo na vrhu Tinjske gore sredi gozda na samem postavili že l. 1690. veliko, cerkvi sv. Aneha pri Ruški koči podobno cerkev, kjer vsako leto 4. julija s molitvijo, pa tudi z vrskanjem časte svojega »Uriha« pod zeleno, košato lipo.

Vas Tinje leži 670 m visoko, niti 100 m više nego cerkev sv. Vrbana pri Mariboru. Izlet iz Slov. Bistrice tjakaj je zlasti spomladni in jeseni, ko solnce ne pripeka več tako vroče kot poleti, zelo prijeten in radi raznoličnosti razglednih točk in pokrajine zelo hvaležen. Pri zelo počasni hoji se lahko dospe do cerkve v poldrugi uri. Žalibog pot še ni zaznamovana; vendar pa je ni mogoče zgrešiti, ker pelje takozvana »Tinjska« cesta sicer mimo vasi, tako da se je s ceste niti ne vidi niti ne da slutiti, da je v največji bližini skrta; toda tik pod gorskim selom Turiška vas se odcepi od ceste na levo steza in koj nato kolovoz preko solčnih senožeti in poševno razoranih njiv, kjer dobro viden in okusno izdelan nov kašipot popelje tujega potnika v skrito va, vso obdano s sadnim drevjem v mirnem zatišju.

Vas je res skrta tako, da jo zagledaš še le, ko si samo minuto še od cerkvenega stolpa oddaljen. Kakor se bojazljivo piščeta tišče matere koklje, tako tesno so postavljene lične, v pristnem pohorskem slogu zidane kmetske hišice blizu ugrajenega cerkvenega prostora, kamor se dospe po strmo izpeljanih kamenitih stopnicah. Trinadstropna šola, ki stoji ob žuborečem potočku in ima krasen čebelnjak ob svoji levi strani, na desni pa majhen vrtniček, bi lahko stala v mestu. Ko stopiš pred glavni vhod cerkve, te v naravni velikosti pozdravita slovanska blagovestnika sv. Ciril in sv. Metod. V desno, stransko steno pa so menda že l. 1251., kajti iz tega leta je ta božji hram, vzdali ploščo s podobo rimske boginje Afrodite, ležeče na divanu in ogledujočo se v zrcalu.

»Tinjska cesta, ki pelje iz Slov. Bistrice na »Htinje«, kakor pravi domače ljudstvo za »Tinje«, ima nekaj naravnost krasnih razglednih točk in znamenitosti. Koj za mestom leži graščina grofa Attemsa. V bližnji Zg. Bistrici, na vznožju Tinjske gore in Pohorja, stoji tovarna za baker in žolto med. Za tovarno ni treba po glavni cesti navkreber, ampak po krajši stezi, ki vodi ob šumeči vodi navzgor skozi gozd. Ko se svet zopet odpre in pokaže cesta, stojimo naenkrat sredi obširnih vinogradov, ki se razprostirajo na prisojnih obsonkih; med njimi pa se svetijo beli hrami: to je vas Visovlje. Sredi lepega vinograda stoji tu lep dom, sedaj kot solnčnozračno zdravilišče urejen, z okusno teraso in krasnim razeledom na vse Podravje in

velik del Savinjskih planin, »Vošnjakov dom«, v katerem so se nekdanje zbirali rodoljubi in narodnjaki okoli pokojnega dr. I. Vošnjaka, ki sedaj sameva v zapuščenem grobu malo bolj spodaj na pokopališču v Venčeslju. Še lepši in obširnejši postaja razgled nad Visovljem, ko nas pelje cesta zelo napeto nad dehtečimi vinskimi goricami. Tik pod nami leži Slov. Bistrica; za njo se razprostira Dravsko polje s Ptujem, obrobjeno od Slov. goric in vinorodnih Haloz z Donačko goro in Bočem; v ozadju pa se dviga Ivanščica. Proti zapadu in jugu je odprta vsa Dravinjska dolina z neštetiimi vasi in cerkvicami, ki jih ščitijo strme, toda zelene gore Paški Kozjak, Stenica in Konjiška gora.

Tik pod selom Turiška vas, tam kjer se odcepi od glavne ceste kolovoz na Tinje, toda na nasprotni strani ceste, zapazimo na planem, nekoliko poševnem, sedaj popolnoma pogozdenem obronku čudne okrogle nasipe in jarke, ki so višji in globlji tam, kjer je dostop do njih po širokem hrbtu lažji, toda nižji in neznačajnejši na oni strani, kjer je dohod težak in strm. To so ostanki starodavne, menda že v predrimsko dobo, v čas Ilircev in Keltov segajoče utrdbe, kamor so se zatekali pozneje, ko so se začeli divji Germani zaletavati ob meje rimskega imperija, rimski podaniki iz Petovija in iz drugih rimskih naselbin. Sedanja vas Tinje je s takimi utrdbami takorekoč kakor v kolobaru obkrožena. Sledi druge take obrambne naprave opazimo tik nad vasjo v gozdu; tretja se dviga, sicer z grmovjem in drevjem porasla, na izoliranem oblem pomolku vzhodno Juršnje vasi; od treh strani nedostopna, visoko nad šumečo Bistrico z dokaj dobro ohranjenim dvojnimi nasipom, jarkom, vhomom in s temeljem štirioglate hišice s prizidano vežo. To so takozvana Tinjska »gradišča«, Kotnikovo, Ančnikovo in Babčevo. Ljudstvo pripoveduje, da sta se gospodaria prvih dveh med sabo dolgo vojskovala in si končno drug drugemu razdejala grad. Četrto »gradišče« leži severozapadno četrt ure nad vasjo pod seliščem Rep z naravnost idilično in svečano lego na hribčku med dvema potočkoma, kojih voda goni majhen mlinček. Tu je svet odprt na vse strani; solnični žarki ogrevajo ves dan stare hraste v okolici; ni čuda, da so naši romantiki domnevali, da je tu stalo staroslovska svetišče, kjer so poganski svečeniki in župani žrtvovali bogu svetlega solca na žrtveniku sredi okroglega nasipa; medtem ko je moralo ljudstvo v znak spoštovanja pred posvečenim prostorom stati zunaj pod nasipom. In zares! Vsa okolica izgleda kot nalašč za svetišče.

Tam, kjer segajo rebri Tinjske gore pod Veliki vrh, stoji v sanjavi gozdnem molku na zeleni planini svetišče, ki so ga postavili potomci onih starih poganskih očakov, cerkev Sv. Treh kraljev. Dr. Fr. M.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 19. okt. Zaprt.
Sobota, 20. okt. ob 20. uri »Gejša« ab. A. Kuponi.
Nedelja, 21. okt. ob 20. uri »Ognjenik«.
Znižane dramske cene.
Ponedeljek, 22. okt. Zaprt.
Torek, 23. okt. ob 20. »Plesni večer Ksenije Burghauser«, ab. B.
Sreda, 24. okt. ob 20. »Therese Raquin«, ab. A. Premijera.

»Ognjenik.« Moderna duhovita komedija »Ognjenik« nas bo po daljšem času zopet zabavala v nedeljo zvečer. Komedija je izborna naštudirana in jo toplo priporočamo zlasti, ker se bo topot vprizorila najbrže zadnjič.

Prihodnji četrtak.

Za četrtkov večer kraljevskega čela, ki ga bo mojstroval širok sveta slavljni Gaspar Cassadó, prične predprodaja vstopnic jutri v soboto na običajnih mestih. Kljub slovesu, ki ga Cassadó vživa, veljajo navadne cene, s čemer bo obisk tega sijajnega koncerta pač vsakomur omogočen. Opozorjamo na to, da tega umetnika velikana v Mariboru ne bomo zlepa zopet čuli. Abonma letos ni.

Mariborski in dnevni drobiž

Pred reorganizacijo finančne uprave

Novi zakon o neposrednih davkih, ki velja za vso državo, stopi v veljavo 1. januarja 1929, in od takrat se bodo neposredni davki plačevali v vsej državi po enem zakonu in sistemu, da se bo to moglo izvajati brez težav, je potrebna že pred tem temeljita reorganizacija finančne uprave. Ministrstvo financ je izdelalo tozadevno uredbo, po kateri bi se vse dosedanje finančne oblasti I. stopnje, torej davčni uradi v prečanskih pokrajinah ter finančne sreske uprave v Srbiji, Črni gori in Vojvodini, uknile in vpostavile na novo sreske davčne uprave kot prvostopne, mesto finančnih direktij odnosno okrožnih finančnih uprav pa finančne direktije kot drugostopne davčne oblasti. V vsej državi bi bilo 13 finančnih direktij. Zanimivo je, da so v načrtu uvedbe glede razdelitve okolišev teh direktij popolnoma brisane meje starih pokrajin. Kakor čujemo, bi bili v Sloveniji dve finančni direktiji. Delegacije ministrstva financ se ukinejo in njegovi posli pridejo deloma na ministrstvo financ odnosno generalno direktijo davkov.

Velike spremembe bodo izvršene med davčnim uradništvom. Z navedeno uredbo bodo vsi davčni uradniki stavljeni na razpoloženje in iz njih se bodo izbrali oni za novo ustvarjene davčne uprave. Ob tej priliki bo upokojenih veliko starejših uradnikov, ki imajo že polna službena leta, in oni, ki za položaj upravnikov nimajo kvalifikacije. Drugi bodo premeščeni v razne druge pokrajine. Na drugi strani bo izvedenih mnogo napredovanj, uredil se bo tudi način službe, ki je naporna in odgovorna. Odpravili se bodo dosedanj neenaki nazivi posameznih uradnikov ter se bodo za vso državo uvedli enotni nazivi.

Davčni izvrševalci (eksekutorji) se odpravijo. Pobiranje davkov in doklad bodo po tej uredbi vršile občine za svoje okolišje, davčni uradniki bodo vršili kontrolo, bodo šli od občine do občine, kakor sedaj v Srbiji in Vojvodini, in bodo prevzemali davke. Kader davčnih uradnikov se bo odslej izpopolnjeval samo iz absolventov davčnih šol. Kdor ne bo imel te šole, ne bo mogel postati davčni uradnik.

To so v glavnih potezih določbe nove uredbe, o kateri bo sklepal v kratkem ministrski svet. Objavljamo jih, ne da bi se za enkrat z njimi kritično bavili.

Izpremema posesti.

Hišo št. 17 v Frankopanovi ulici v Mariboru z vsemi pritlikinami je kupila od pivovarne Union v Ljubljani gospa Kristina Vollgruber za 220.000 Din.

Nove zgradbe.

Na Joštovem posestvu se še vedno pridno zida. Tvrška ing. Jelenc zida eno družinsko hišo g. Lužarja, tvrška Nasimbeni pa ob Vrbanovi ulici enodružinsko hišo za g. prof. Gasparina. — Mestna občina se pogaja z Vinarsko šolo za pet parcel ob Vrbanovi ulici. Za par od njih bi morala občina preskrbeti druga zemljišča za agrikulturne namene.

Deložačja Audičeve družine.

Pod dravski most se je zatekel od včera naprej Filip Audič, orožniški upokojenec, s svojo ženo in osmimi otroki, ker je bil deložiran iz hiše Huberta Twikla v Krčevini pri Mariboru, Tomšičeva ul. 100/a, kjer je stanoval od leta 1921 naprej in ni v tamošnji občini nikjer našel strehe. Ta socialni škandal vzbuja upravičeno javno zgražanje, vendar pa na njem ni kriva mestna občina mariborska, ki ni dolžna, da bi poleg lastnih deložancev skrbela še za deložance iz okolice, ki se v zadnjem času vedno pogosteje zatekajo v mesto, ker zanje pordeželske občine ničesar ne ukrenejo. Storjeni so potrebni koraki, da se ta zadeva uredi.

Tenorist Marij Šimenc angažiran v Beograd.

Znani naš rojak, tenorist Marij Šimenc, ki je bil svoječasno tudi član mariborskega gledališča, zadnja leta pa prvi tenorist zagrebške opere, je podpisal z upravo narodnega gledališča v Beogradu angažman za leto 1928/29 ter nastopi že danes kot prvi tenor beogradske opere v »Tosci«.

Oskar Kreveč,

urednik socijalističnega tednika v Vršču je res pristojen v Metliko, rojen je bil v Karlsdorfu v Banatu, v Metliki se je oženil in razen dobe, ki jo je prebil na fronti, ni živel nikjer drugje kot na našem ozemlju. Mestna občina Metlika je še s posebnim dopisom potrdila njegovo pristojnost. Beogradska policija, odnosno po dunavska oblast je torej izganjala lastnega državljanja. Mož je bil v Vršču napoti kakim radikalom in ker je spisal še nekaj podlistkov proticerkvene tendence, je bil režimu ne glede na določila zakona zrel za izgon. Od mariborske policije sta ga sedaj dva detektiva odvedla nazaj v Vršču.

Koliko Italijanov je v naši državi.

Italijansko zunanje ministrstvo je objavilo pred kratkim statistiko o italijanskih državljanih, živelih v inozemstvu. Iz statistike je razvidno, da živi v naši državi skupno 14.329 italijanskih državljanov in sicer 8.369 moških in 5.960 žensk. V večjih mestih naše države živijo: v Beogradu 200, v Zagrebu 2287, v Ljubljani 3.809 (večinoma naši rojaki iz Primorja), v Skoplju 31, v Dubrovniku 1080, v Splitu pa 5.722 italijanskih državljanov. V vsej državi torej le 0.11 odstotkov italijanskih državljanov.

Tragikomično mrcvarstvo naše materije

je ponovno oživelo. Čujte in strmite: »Vabilo na vinski trgatve... na programu je željiva pošta« in še več takih gorostasnih mrcvarskih izrazov. Ali res nimamo na svoji lastni zemlji izdatnih sredstev, da bi take pojave, ki so očitna žalitev našega jezika, energično preprečili?

Z jablane je padel

včeraj popoldan pri nabiranju jabolk 56-letni, splošno priljubljeni posestnik g. Ivan Volmajer iz Selnice ob Dravi. Zlomil si je levo nogo. Rešilni oddelek je ponesrečenca odpremil v mariborsko bolnico. Želimo mu skorajšnjega okrevanja!

To je bilo sinoči ugibanja,

zakaj svira godba na onem bregu Drave, ki je nekakšna republika zase. Pa ni bilo nič hudega: Socijalisti so pozdravljali svojega urednika g. Eržena, ki je zadostil pravici kot državljani druge vrste; kajti kaznovani državljani prve vrste smejo brez »custodiae honestae« dihati svobodni zrak.

Dom je zapustil

že pred enim mesecem 14letni Ivan Zorec. Od doma ga je zvalil neki fant, ki je dejal, da je doma blizu Radgone. Od tedaj pa o obeh dečkih ni sledu. — Tudi 52letni kmet Martin Zamuda iz Stojevca, ki je pred dobrimi desetimi dnevi v Mariboru prodal konja, še ni dal glasu od sebe. Policija je podvzela vse korake, da se dožene, kaj se je možu pripetilo.

V spanju zgorel.

Notarski kandidat Božo Šivčević Apatinu je prišel v torek zvečer močno vinjen domov in je legel s cigareto v ustih k počitku. Goreča cigareta mu je kmalu padla iz ust in zanelila posteljino. V kratkem je bila vsa soba v ognju. Poklicani so bili sicer takoj gasilci, ki so ogenj kmalu pogasili, notarskega kandidata pa so našli že mrtvega. Njegovo truplo je bilo popolnoma zogljenelo.

S kolesa je padel

Ivan Korat, 57letni prekajevalec na Korški cesti ter si pri padcu prebil lobanjo. Rešilni oddelek mu je nudil prvo pomoč.

Perunaši in Triglavani,

ki so se prijavili za plesno šolo v Narodnem domu, se obveščajo, da se otvorijo plesna šola danes, v petek 19. tm. ob 20. zvečer. Prosi se točnost. Prijave se spreimejo še danes zvečer. 1997

Američanka Olivija Converse je v New Yorku tožila svojega moža na ločitev zakona. Ločitve zakona so v Ameriki nekaj vsakdanjega, tu pa vendar vzbujajo veliko zanimanje, ker je žena kot vzrok navedla — letalstvo. V svoji tožbi navedla, da jo mož zanemarja, ko se vedno bavi s svojim letalom. Sodišče je tožbo isrejele ter razsodilo v prid ženi.

Pesimizem ali bridka resnica?

BERNARD SHAW O DRUŠTU NARODOV. — CIVILIZACIJE PROPADAJO.
— ALI SI RES ŽELIMO DOBRIH LJUDI?

V Zenevi, ko je zborovalo Društvo narodov in še nekaj časa dalje, je bil tudi slavni angleški pisatelj Bernard Shaw. Novinarji so si trgali podplate, da bi ga dobili na razgovor. Ta mož, ki je suvereno zavrnil Nobelovo nagrado, pa ne da zlahka take prilike. Kar se nj posrečilo novinarjem, to je pa Shaw sam naklonil članom mednarodne dijaške zveze. Udeležil se je čajanke ter ob tej priliki po svojem običajnem satirično-resnem načinu odgovarjal na razna vprašanja.

»Ali je res, da ste izgubili vero v človeštvo?« so vprašali velikega pisatelja.

»Kdo Vam je pa dejal,« je odvrnil Shaw, »da sem to vero sploh kedaj imel? — Človeštvo vedno razočara. Zgodovina nam pripoveduje o šestih ali sedmih civilizacijah, ki so propadle. Bile so na tej točki, do katere smo prišli mi danes in potem so razpadle, ker človek kot politično bitje sploh vse razbije. Ne vidim nobenega vzroka, da ne bi tudi mi na ta način končali. Vsa znamenja že kažejo na to.«

»Ali se ne da ničesar storiti za rešitev civilizacije?«

Shaw je odvrnil: »Društvo narodov pove, kaj bi se dalo storiti. Tudi jaz sem to pravil v svojih knjigah, a kaj pomaga, ko večina ne posluša tega, kar pravi Društvo narodov, in ker tudi mojih knjig

ne kupuje. Današnji človek ni zadnja beseda, ki jo bo stvarno izgovorilo. Če propademo, imamo to tolažbo, da s svojim koncem pripomoremo k boljšemu nasledstvu.«

Vprašali so ga tudi, če se mu zdi možno, da bi se človeško pleme zboljšalo. Na to je odvrnil:

»Trebajo je ugotoviti, če so boljši človeški tipi sploh zaželeni. Ko sem nekoč v Londonu o tem razpravljal, mi je dala neka dama razumeti, da ni pristojno o takih stvareh govoriti. Kdor se razume na konjerejo, bo vedel povedati, da je jako težavno doseči popolen eksemplar, pa najsi bo to v pogledu čistokrvnosti ali pa v pogledu na delovno moč. Pri tem pa pri konju ne igra nobene vloge značaj ali duša. Kakšno vrsto mož ali predvsem, kakšno vrsto žensk hočemo mi sploh? Govori se: Nočemo več epileptikov in pijancev, temveč le dobre ljudi. Kakor hitro se je pa kak posebno dober človek pojavil, smo ga ubili. Ravnamo se lahko samo po seksualni izbiri. Fizično izbrano in dobro sestavljeno je pa še daleč od psihične harmonije. Fizična in psihična harmonija je navadno je v domišljiji.«

Na vprašanje, kaj sodi o svetovnih jezikih, kakor je esperanto, je odgovoril: »Dobro je to, zelo dobro, a kaj pomaga, ko se pa ljudje nočejo sporazumeti!«

Osveta diamanta

O mnogih diamantih se pripoveduje, da imajo neko tajno skrivnostno moč, nekateri celo zares zelo krvavo zgodovino. Najbolj znan je takozvani Hope-diamant, ki je prinesel še vsem lastnikom nesrečo. Španec Habib, njegov zadnji lastnik, je utonil o priliki katastrofe parnika »Seine« pri Singapuru. Eden od njegovih prednikov, španski diplomat Jose Ruis je padel v roke razbojnikom, ki so ga razsekali na drobne kose. Slično zagonetno moč pripisujejo najbolj znamenitemu diamantu Koli-i-noru, ki krasi sedaj diadem angleške kraljice. Ta kamen pa prinaša nesrečo samo moškim, dočim ga morejo ženske nositi brez skrbi. O njegovem prvem lastniku obstajajo cele legende. Bil je to Mogul Mohamed, ki ga je preganjala nesreča, odkar je dobil ta diamant. Potolkli so mu vojsko, njega samega pa je ujel perzijski šah Nadir in ga med strašnimi mukami dal usmrtiti. Neko londonsko filmsko društvo je prišlo nedavno na idejo, da bo filmovalo usodo Kohinorja in sicer na licu mesta v Perziji in Indiji. Odpotovanje je že celo vrsto operaterjev, igralcev in igralok pod vodstvom kapetana Maskelyna na vzhod. Čim pa je prišel Maskelyn na parnik, mu je postalo slabo in so ga morali prepeljati v bolnico, kjer leži sedaj težko bolan in zdravnik sploh ne morejo dognati pravega razloga njegove bolezni. Dva igralca sta dalje, preplašena vsled usode svojega vodje, odpovedala sodelovanje pri snemanju filma, ker nočeta niti v izmišljenem filmskem romanu priti v noben stik s tem maščevalnim diamantom.

Najnovejša angleška moda so dežniki z okencem. Opazilo se je namreč, da morajo ljudje ob močnem deževju držati dežnik nizko nad glavo, pri čemer ne vidijo pota pred seboj. Zato so prišli duhoviti Angleži sedaj na to, da napravijo na dežnikih okenca. Ta nova moda je v Londonu izredno uspela in se bo odtam nedvomno razširila po vsem svetu.

Odkodnina za truplo obesencev

V Evropi se čisto dogaja, da izroče trupla samomorilcev ali usmrčenih, ali mrtvorjenih pohabljenih otrok anatomskim zavodom. V zvezi s tem obstaja v Nemčiji precej surova šala o nekem mladeniču, ki je izjavil, da je njegov brat na univerzi. Na vprašanje, kakšen posel ima, je mladenič odgovoril, da leži njegov brat v steklenici špirta in ima dve glavi. Slični slučaj se je pripetil na univerzi v Kaliforniji, samo da je bil nekoliko modernejši in je imel neugodne posledice za to univerzo. Ko so morila

Kolyya usmrtili v zaporu v Sant Quentinu, se je medicinski fakulteti univerze posrečilo, da je dobila njegovo truplo. Zdravniki na kliniki so takoj potegnili iz trupla gotove žleze in jih presadili na nekega težkega bolnika, ki ga je ta operacija res okrepila in je bil čez nekaj časa odpuščen iz bolnice kot popolnoma ozdravljen. Sedaj pa je nenadoma nastopila rodbina usmrčenega, ki zahteva odškodnino ter grozi s tožbo, ker so bile usmrčenemu odvzete žleze brez dovoljenja rodbine. Pravni zastopnik univerze poskuša doseči mirno poravnavo, ako pa se to ne posreči, bo gotovo sledil proces, ki ga bo univerza zgubila.

Prehladi se dneвно!

Na Dunaju se je že začela sezona zdravljenja s — prehladom. Univerzalno zdravilno sredstvo je voda in sicer najhladnejša voda. To oznanjuje dunajski zdravnik dr. Karl Panesch. Za njegove paciente in privrženice se začne prava kopalna sezona šole pozimi, ko plava led po Donavi. Lani v hudi zimi jih je bilo že lepo število. Vzbujači so večje zanimanje od severnih medvedov v Schönbrunskem parku. Letos bo teh senzacij — kakor se kaže — še veliko več. To niso več pacienti, ki v svojih težavah in nadlogah poskušajo vse mogoče ter begajo od zdravnika do zdravnika, to je že prava sekta — oboževalcev vode in sicer prav mrzle vode. Dr. Panesch trdi, da uniči mrzla voda vse bacile ter ozdravi človeka od vsake bolezni, če njegov organizem še ni preveč izčrpan in pokvarjen. Sam dela najboljšo reklamo za svojo metodo. Star je že nad 50 let, v mladosti je bil bolehen, sedaj je pa zdrav ko riba. Za stavo plava med ledenimi ploščami ter se valja po snegu.

Reforma zakona v Nemčiji

ki predvideva, kakor že znano, »nezakonske stare očete« in plačevanje prispevkov za nezakonska otroka od vseh moških, ki so bili z nezakonsko materjo v tesnejših zvezah, ima tudi sledeče določilo: Pri nerazsodnosti, ki izhaja iz pijanosti ali omotice po lastni krivdi, se kazni lahko omili. Dolej se je pijanost morala vzeti kot olajševalna okolnost, v bodoče se bo pa samo lahko vzela. Sodišče bo smelo pijanega storilca milejše kaznovati, smelo ga bo pa tudi kaznovati, kot da je izvršil svoje delo v popolnem razsodnem stanju. Običajni izgovori na pijanost bodo imeli le malo uspeha. Te važne spremembe bodo prevzeli tudi v Avstriji, ker stoje na stališču, da je treba zblížati zakonodajo obeh sosednjih držav.

Sport

ISSK Maribor: KAC Celovec v Celovcu

V nedeljo 21. tm. igra naš prvak v Celovcu proti tamošnjemu prvaku KAC. Ker igra SK Austria t. j. drugo plasirani celovski klub istega dne v Mariboru proti SK Rapidu, ki je tudi drugoplasiran, bo to lepo merilo med znanjem celovških in mariborskih nogometašev. Celovski Atletiki, ki so momentano v jako dobri formi, so premagali v prvenstveni kakor tudi v pokalni tekmi SK Austria oba krat v razmerju 2:0. ISSK Maribor, ki v nedeljo v Celovcu prvič gostuje, stoji pred težko nalogo, vendar upamo, da bo svoj debut zaključil z uspehom.

ISSK Maribor—nogometna sekcija.

Rezerva, ki nastopi v nedeljo proti SK Ptuj v Ptuj, mora biti v soboto ob 17. uri zbrana na igrišču. Načelnik.

»Maribor« na izletu v Poljčanah.

Fantje ISSK Maribora so izbrali lepo jesensko vreme in napravili v tork izlet v Poljčane, kjer so bili gostje tamošnjih športasov. Odigrali so tudi propagandno tekmo s tamošnjim SK Bočem v veliko veselje in zadovoljstvo poljčanskih meščanov.

Hazena.

V nedeljo se začne tekmovanje za državno prvenstvo v hazeni. V izločilnem kolu se srečata bivši državni prvaki SK Concordia in bivši slovenski prvak in finalist za državno prvenstvo SK Ilirija. Žreb je odločil, da se bo ta tekma vršila v Ljubljani, kar je za domačo družino velik plus. Kakor doznavamo, je SK Concordia proti temu protestirala, vendar je savez protest ovrzel. Obe družini nastopita v izpremenjeni postavi z mlajšimi igralkami. Ilirija ima več izgledov za zmago, ker igra na domačih tleh, vendar je izid težko prorokovati.

Protestu SK Ilirije z dne 15. tm. proti verificiranju prvenstvene tekme Primorje: Ilirija 5:4, odigrane dne 14. tm., se po zaslišanju članov posl. odbora, ki so prisostvovali tekmi, ugodi, in sicer iz razloga, ker je delegirani sodnik v svojem poročilu označil rezultat za neregularen, s čimer soglašata tudi poročilo službojočega odbornika LNP. Termin za ponovno prvenstveno tekmo bo odredil posl. odbor naknadno.

MOLNP—službeno.

V nedeljo, dne 21. tm. se bodo vršile sledeče tekme: Ob 13.30 prvenstvena tekma rezerva SK Rapid—SK Železničar. Ob 16. SK Rapid—SK Austria (Celovec). Službojoča odbornika gg. Winterhalter in Kurnik. Tekmi se bosta vršili na igrišču SK Rapida. — Mladinska tekma SK Rapid—SK Svoboda odpade, ker je Svoboda odpovedala nastop. Tekmo dobi Rapid par forfait 3:0. — Klubi, lastniki prostorov, morajo skrbeti, da je na igrišču nosilnica in ročna lekarna s potrebnimi zdravili za prvo pomoč. Službojoči odbornik se mora pred tekmo prepricati, ali je zgoraj navedeno v redu.

Sodniška sekcija ZNS—službeno.

V nedeljo sodijo: Rapid—Austria g. Nemec; Rapid—Železničar rez., prv. g. Bizjak. Stranski sodnik pri mednarodni tekmi g. Amon. Gospod Samuda se naproša, da sodi tekmo ISSK Maribor—SK Ptuj. Ako je zadržan, naj nemudoma javi sekciji na naslov: Jože Mohorko, Maribor, Koroški kolodvor. — Tajnik.

Stanje prvenstva v Gradcu.

V Gradcu si je GAK ponovno priboril naslov prvaka Gradca. Po hudem boju je premagal bivšega prvaka in svojega najhujšega rivala SK Sturm z 2:1. Na drugo mesto se je plasiral SK Sturm, dočim je tretje mesto zasedel tokrat SK Hakoah pred Sportklubom (Strassenbahn), ki se je moral zadovoljiti s 4. mestom.

Srednjeevropski cup.

V nedeljo 28. tm. si nasprotujeta v finalni tekmi za mitropa cup dunajski Rapid in Ferenczvarosc v Budimpešti. Oba kluba se za to tekmo temeljito pripravljata. Budimpešta računa s sigurno zmago domačega moštva, vendar smo mnenja, da se dunajski Rapid ne bo dal z lahka premagati.

je bilo glasovitih v starih časih.
Danes obstoji samo eno čudo, zato pa tem bolj znano po svojih 7 prednostih, a to je

Schicht
Terpentin-
Milo

Pevec brez glasa

Na Švedskem so bile pred kratkim volitve končane, lepaki sneti, volilne listine pa poimene na cesto. Zato pa so po volitvah ostale v javnosti številne izvrstne prigodbe. V Stokholmu živi operni pevec, ki je znan sladkosnednež, obenem pa tudi izvrsten poznavalec vina, samo, da je že nekoliko star. Vino, močne cigare in številne neprespane noči so mu oslabili telo in tudi njegov nekdanji znameniti glas. Toda njegovi prijatelji ga ne smejo nikdar na to spomniti, sicer postane ta drugače zelo družabni človek silno melanholičen in celo neznošen. Volilni dan je bil prilika, da so se sestali prijatelji na malo zabavo. Čisto v redu je, da se volitve zalijejo z dobrim vinom. Toda operni pevec je imel to grdo navado, da ni nikdar prišel ob dogovorjenem času. Topot pa ga sploh ni bilo. Prijatelji so ga zato pričeli iskati in so ga končno našli v majhni restavraciji, kjer je zelo ozlovoljen pil svoje vino. Po dolgem nagovarjanju je končno povedal, zakaj je tako slabe volje. Prišel je v volilni lokal in povedal svoje ime. Predsednik volilne komisije je pogledal v volilne listine, listal in listal, a nikakor ni mogel najti imena. Končno je rekel: »Pa vi tako ne morete glasovati, ker nimate več glasul«

Organizacija proti paniki

Že davno je ugotovljeno, da o prilikah velikih požarov v javnih poslopih in modernih trgovskih hišah požar sam nikdar ne zahteva toliko žrtev kakor pa nika, ki redno nastopi pri takih nesrečah. Najboljši primer za to je nedavno požar v madridskem gledališču Novedades, v katerem je občinstvo v silni paniki napravilo samo takorekoč prave nasipe pred izhodi, tako da je bilo vsako reševanje popolnoma onemogočeno. In vendar še do danes ni bilo nič storjeno, da se take panike pri požarih preprečijo. Gledališča in javna poslopja so oskrbljena sicer z najmodernejšimi gasilnimi aparati, toda ti tudi ne morejo opraviti vsega, najmanj pa preprečiti panike. Sedaj poročajo iz Pariza, da je prefekt pariške policije predlagal gledališčem in velikim trgovskim hišam, da naj se v njih organizira »pomožna služba proti paniki«, ki bi funkcionirala pod istimi pogoji kakor so dosedaj funkcionirale v teh podjetjih požarne pomožne službe.

Madžarska propaganda

Čudnega propagandističnega sredstva se poslužujejo Madžari v Londonu. Začetkom tega meseca je madžarski poslanik slovesno otvoril »madžarsko restavracijo«. Ta restavracija uživa subvencijo madžarske vlade. Londonski listi so se precej čudili tej propagandi. Država, ki hoče dokazati, da potrebuje finančno oporo, daje s takim podjetjem dokaz, da ne zna gospodariti. Subvencionirana restavracija je v gospodarskem življenju dovolj čudna prikazen. Na ta način Madžarska pač ne bo odpravila trianonske pogodbe.

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

To ni bil iskani avtomobil. Bil je navaden taksi, kateremu se je pripetila med vožnjo mala nezgoda. Šofer jim je pa vendar dal dragocena pojasnila.

»Pred tričetrt ure je privozil mimo njega avtomobil, katerega si je ogledal tako dobro, da ga je lahko tudi opisal. Avtomobilu je pa sledil motor znamke Red-Indian.

»Kako daleč je bil za avtomobilom?»

»Dobrih sto metrov po mojem mnenju,« je bil odgovor.

Od tedaj naprej so še večkrat dobili poročila o opisanem avtomobilu, samo motociklista od prihodnje vasi ni nihče več videl.

Bilo je že po polnoči, ko so naleteli na zasledovani avtomobil. Stal je ob neki garaži na shorehamski cesti in Elk je bil prvi, ki ga je zapazil. Lastnik garaže je dejal Elku:

»Da, gospod, prišel je pred četrt ure, šofer je pravkar odšel v mesto, da si poišče prenočišče.«

S pomočjo električnih svetilk so preiskali notranjost avtomobila. Bilo je brez dvomno, da se je Ela z njim vozila. Našli so celo njeno malo brošo, katero ji je oče podaril za rojstni dan.

»Iskati šoferja se ne izplača,« je menil Elk. »Koristilo bi nam edino, če bi se sam vrnil v garažo.«

Obrnili so se do policije.

»Mesto je precej veliko,« je dejal policijski šef. »Če je šofer bandit, se je gotovo dobro skrival in se ne bo več vrnil k avtomobilu.«

Najbolj zagonetno se je pa Dicku zdelo to, da je motociklist na poti naenkrat izginil. Če je res vozil vedno dobrih sto metrov za avtomobilom, potem bi bili morali tudi nanj naleteti.

»Najbolje je, če se peljemo zopet nazaj,« je menil Elk. »Skoraj gotovo so z gopodično Bennet nekje ob cesti izstopili. Motociklist je sedaj naš edini vodnik, kajti on je gotovo v zvezi s celo zadevo. Ali je žaba sama, ali pa eden od pomočnikov.«

»Med zadnjo in predzadnjo vasjo je izginil,« je rekel Dick. »Vi gotovo poznate te kraje, Bennet. Ali je tu kje kako mesto, o katerem bi se dalo sklepati, da jim je služilo za cilj?«

»Poznam kraj,« je pritrdil Bennet. »Predzadnja vas je Morby, za njo je pa takozvani Morby-ev breg.«

»Kaj pa je ta breg?« je vprašal Dick, ko so se že počasi vozili nazaj.

»To je zapuščen kamnolom. Družba je likvidirala že pred par leti,« je odvrnil Bennet. Ko so prišli v vas Morby, so se obrnili do policije, da bi izvedeli, če se je medtem kaj pripetilo. Dick je vprašal

policista: »Ali ste prepričani, da motociklist ni vozil tod?«

»Popolnoma,« je odvrnil policist. »Avto je privozil mimo mene kakor Vi sedaj, moral sem stopiti celo na pločnik in zdelo se mi je, da je avto prazen.«

»Kako da se Vam je to zdelo?« je naglo vprašal Elk.

Prvič je vozil lahko, drugič je pa šofer kadil. Šoferji, ki kadijo, so za mene vedno znak praznih avtomobilov.«

»Sinko moj,« je dejal Elk z občudovanjem, »iz Tebe še bo nekaj!« Zapisal si je njegovo ime.

»S tem vašim policistom se popolnoma strinjam,« je menil Dick, ko so zopet sedli v avto. »Voz je bil prazen in radi tega je bil tudi motociklist odsoten. Iskati moramo pred vasjo.«

Vozili so kolikor mogoče počasi in z lučjo so preiskali vse jarke in grme ob cesti. Ko so prevozili kakih petsto metrov, je Elk zavpil: Stoj! — ter skočil ven. Vsi so mu sledili ter se znašli pred velikim rdečim motorjem, ki je bil skrit za razpadajočim zidom ob cesti.

Motor je bil skoraj nov, ves oškropljen z blatom in njegove svetilke so bile že hladne. Elk si je domislil. Zadaž za sedalom je bila usnjata torbica za orodje. Elk jo je noglo odprl.

»Pri novih motorjih vpiše tovarnar ime in naslov kupca v to torbico,« je dejal.

Posvetili so na odprto torbico.

»O, veliki Mojzes!« je vzkljnil Elk.

Na usnjo je bilo razloženo in čedno zapisano: »Joshua Broad, 6 Caverley.«

41.

Elin prvi vtis, ko je stopila v kuhinjo, je bil, da je padel nanjo prt, ki se je susil pod stropom.

Od zadaj so padle na njo mokre gube neke tkanine, neka roka jo je objela, druga ji je pa pokrila usta. Skušala je vpiti, a ni mogla. Z nogo je hotela butniti ob vrata, a železna roka se je oklenila tudi njene noge. Slišala je trganje neke tkanine in takoj nato so ji bile zvezane roke. Po pišu vetra je spoznala, da so se vrata odprla in v prihodnji sekundi je bila že v vrtu.

»Idi,« je siknil neki glas in takoj nato je čutila, da so ji noge zopet proste. Videti ni mogla ničesar, čutila je pa, da pada dež na tkanino, ki ji je bila ovita preko glave. Veter je pihal v njo s toliko silo, da je komaj dihala. Ker so se ji noge vgrzale v blato, je vedela, da se nahaja v mali aleji poleg hiše. Naenkrat so jo zopet zgrabili in znašla se je v avtomobilu. Čula je, kako se je nekdo vsedel poleg nje in kako se je avtomobil pognal. Neka roka ji je potegnila pokrivalo raz glave in pred seboj je zagledala obrise temne postave. Obraza ni mogla razločiti.

»Kaj hočete? Kdo ste?« je vprašala. Predno je dobila odgovor, je že vedela, da je v oblasti žabe.

»Sedaj Ti dam zadnji rok,« je dejal. »To noč je pa končan.«

Z velikim naporom je premagala drgetanje ter vprašala: »Kaj hočete od mene?«

»Obvezati se moraš, da postaneš moja žena in da že jutri zjutraj zapustiš z menoj deželo. Toliko Ti zaupam, da se zadovoljim s Tvojo besedo.«

Najprej je zmajala samo z glavo, potem se je pa spomnila, da se to v temi ne vidi.

»Tega ne bom storila,« je odvrnila mirno. To je bilo vse, kar se je govorilo med vožnjo. Samo enkrat je mož z masko — videla je refleksi očal v gumiju zašepetal možu, ki je sedel poleg nje, neko povelje.

Sile ji niso delali nobene, niso jo zvezali ali držali, a kljub temu je vedela, da se ne da na beg niti misliti.

Začeli so počasi voziti. Naenkrat je avtomobil obstal in oba moža sta skočila ven. Eden jo je prijel za roko ter potegnil za seboj. Zdelo se ji je, da se nahaja na neki njivi.

Drugi je prinesel dežni plašč ter ji ga pomagal obleči. Dež je ropotal po gumijastih plaščih. Žaba je šla naprej ter se ni niti enkrat ozrla. Eli je držalo in padla bi bila, če jo ne bi spremljevalec čvrsto držal za roko.

»Kam me vodite?« je končno vprašala. Odgovora ni bilo. Premišljevala je, če se ne bi dalo iztrgati iz spremljevalčevih rok in zbežati v temi. Ko je o tem razmišljala, je zagledala ob desni strani blesk vode — okroglo, pošastno-bledo ploskev.

»To je vendar Morby-ev breg,« je dejala. »V kamnolom me vodite.«

Tudi na to ni bilo nobenega odgovora. Sli so naprej in vedela je, da niso daleč

od kamnoloma. Rada bi bila zvedela, kaj jo čaka, če se žabi ne bo pokorila. Ali jo misli strašni človek umoriti?«

»Počakaj,« je dejala žaba naenkrat ter izginila v temi. Potem je videla luč iz male lesene hišice. Bili sta samo dve svetli točki, ena dolga, druga četverogolata — vrata in okno. Četverkot okna je pa naglo izginil, kajti okno se je zastrlo. Takoj nato je zagledala postavo žabe med vratmi. S čudno masko in plaščem je dajala ta postava pošastno silhueto.

»Pridi,« je zapovedal, »in kakor hipnotizirana mu je sledila, ko jo je spremljevalec izpustil in izginil. Šele ob vratih kočee je hotela skočiti nazaj a jo je njegova roka zgrabila in pridržala.

Potegnil jo je v kočee ter vrata zaprl in zapahnil. Bila je sama z žabo. Radovednost je bila močnejša od strahu. Razgledala se je v malem prostoru. Bil je približno šest metrov dolg in štiri metre širok. Pohištvo je bilo zelo preprosto: miza, postelja, dva stola in peč. Lesena tla so bila pokrita z umazano preprogo. Ob steni so stali visoki stekleni cilindri z neko tekočino ali substanco opalne barve. Zraven sta stala dva nizka zaboja iz navidez novega lesa.

Maskiranec je sledil njenim pogledom in slišala je njegovo hihitanje. »Zlato,« je dejal. »Tvoje zlato — najino zlato. Za milijon funtov sterlingov je tega zlata.« Ela je strmela v zaboja.

(Dalle prihodnjtč.)

Dobra metoda.

»Čudim se, da dobiš od moža vedno denar. Moj ne da ničesar.«

»To je lahko. Skregam se in rečem, da grem nazaj k materi. Takoj mi da denar za pot.«

Mali oglas, ki vsebuje v povprečno in vsejane namene občinstva: vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zanika, dopisovanje in oglaševanje ali trgoveške ali robljarskega značaja: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

Hlapec za konje.

samec, mlad in močen, se sprejme s popolno oskrbo in plačo pri špediciji A. Reisman, Vojašniška ulica 6, Maribor. 1936

Samo Din 26—28 plačate

za podplatanje ženskih čevljev in Din 33—38 za podplatanje moških čevljev. Tudi vse čevlje z gumijastimi podplati in snežne čevlje sprejema v popravilo po najnižjih cenah »Brzopodplata«, Tattenbachova ulica 14. 1898

Baržun

v veliki izbiri že od Din 22.— naprej se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. U

Strojna pletilka

izvežbana, se takoj sprejme v stalno službo. Pletarna, Koroška cesta 34. 1999

Čisto, meblvano sobo,

v sredini mesta, po mogočnosti v parterju z električno razsvetljavo, s strogo separiranim vhodom, išče soliden gospod s 1. novembrom. Ponudbe pod »Samec« na upravo lista. 2060

Velika izbira sukna

za moške in ženske plašče od Din 50.— naprej pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. XX

Veliko prazno sobo,

pripravno tudi za lokal ali delavnico oddam. Naslov pove uprava lista. 1995

Sostanovalca

boljšega gospoda sprejemem. Naslov pove uprava lista. U

Dijaka ali dijakinjo

sprejme s 1. novembrom rodbina, ki ima tudi sama dijake, na stanovanje in hrano. Kje, pove uprava. U

Lepo opremljeno sobo

oddam, event. sprejemem sostanovalca ali sostanovalko. Naslov v upravi. U Dekle,

Kolesarji pozor!

Ravnokar dospela velika pošiljatev električnih svetilk za kolesa »Bosch«. Posežite po njih dokler traja zaloga. Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14. 1887

Kavarna Jadran

vsako soboto in nedeljo

KONCERT

VSI, KI SO SI ŽE IN VSI, KI ŠI SE NISO

ogledali bogate, izbirne zaloge

KRZNA

pri tvrcki

L. ORNIK, MARIBOR KOROŠKA 9

naj se čim preje odločijo za nakup, kajti povpraševanje je veliko in najboljši komadi bodo kmalu razprodani. 1787

Livarski

koks

in angleški kovaški premog dospel. Kovaški in kurilni koks stalno v zalogi

Mejovšek Tattenbachova 13, tel. 457

V soboto, dne 20. tm. domače kolone in

velika pojedina klobas

v restavraciji „Narodni dom“

Dober vinski mošt. Sprejemajo se dnevno abonenti na izborno domačo hrano po zelo nizki ceni.

Za obilen obisk se priporoča

1998

Marija Držar

BOGOMIR DIVJAK MARIBOR

Trgovina z dvokolesi in pnevmatiko. Istotam dobite tudi vse sestavne dele.

Glavno zastopstvo svetovnih koles Waffenrad-Steier

Mehanična delavnica z električnim pogonom za popravila dvokoles in motociklov. Lastna poniklovalnica, bakranje in emajliranje.

Trgovina: Glavni trg 17 1590
Delavnica: Ključavničarska ul. št. 1